

Liaudies Balsas

VEIKNIAUSIS KANADOS LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS.
LEIDZIAMAS SPAUDOS DRAUGIJOS.
IŠEINA SYKI Į SAVAITĘ

Prenumeratos kaina:
kanadoj ir Didžiojoje Britanijoje mėnams \$3.00; pusei metų \$1.50
visur kitur mėnams \$3.50; pusei metų \$1.75.
Atskira kopija 6 centai

LIAUDIES BALSAS
P. O. Station C, Box 1013, Toronto, Ontario, Canada.
ARMENISKAI KREIPKITES: 160 CLAREMONT ST., TORONTO.

Printed by Eveready Printers, Ltd., 78 Wellington St., Toronto.

DIDYSIS BIZNIS PRIESINGAS ŽMONIŲ BŪVIO PAGERINIMUI

Charles Luckman, Lever Brothers Kompanijos prezidentas su \$300,000 į metus algos, aną dieną, kalbėdamas Super Market Institute, Čikagoje, iškėlė viršun faktą, kad didysis biznis yra žmonių gerovės priešas ir trukdytojas.

Biznis, sakė jis, egzistuoja tam, kad žmonės galėtų gyventi. Bet tas biznis, victoj padėti žmonėms gyventi, per praėjusius 20 metų prieštaravo beveik viskam, kas tik reikė didesnį saugumą, geresnį gyvenimą ar didesnę ramybę mažam žmogui. "Mes paskelbėm karą kolektyviam susitarimui", pareiškė jis. "Mes priešinosėm didinimui takų dėl apšvietimo. Mes kovojom prieš sveikatos ir saugumo statusus. Mes kovojome prieš vaikų darbo reguliacijas. Mes šaukėm ir kaukėm prieš, minimum algų įstatymus".

"Parodykit nors vieną įvykį", tęsė jis, "kuris parodytų, kad Didysis Biznis ar Didžiosios Prekybos Asociacijos kada nors norėjo įvesti darbininkams naudingą įstatymų programą. Ar neaišku, kad jie visuomet laukė, kol darbininkai juos paprašė ar privertė tai padaryti?"

Ponas Luckman tą teisybę iškėlė, be abejonės, ne todėl, kad jam labai gailėtųsi darbo žmogaus, nors ir jis yra kilęs iš neturtingo žmogaus. Jis tą nurodė todėl, kad jam atrodo, jog mažai uždirbęs darbininkas yra prastas kostumeris. Jis daugiau darbininkas uždirba, tuo laisviau jis pinigais leidžia. Jis saugesnis jo rytojus, tuo mažiau jam rūpi laikyti sutauptas. Nežiūrint to, jis pakėlė labai svarbų klausimą. Jis kirto didžiajam bizniui per veidą kaip su šluota.

Jis pripažino tai, ką pažangus judėjimas nurodinėja labai senai: didysis biznis nesirūpina žmonių gerove. Jeigu kokios nors reformos įvedamos, tai dėka ne didžiajam bizniui, kuris labai gražiai kalba apie visuomenės reikalus, o darbininkams. Darbininkai, kovodami už savo būvį, yra skynėjai kelio į progresą. Visos reformos, kokios tik buvo įvestos per paskutinius 50 metų, ir kuriomis šiandien visi džiaugiasi, buvo darbininkų vargo ir kovų vaisiai.

KUR DAUGIAU SVEIKO SENSO

Bedievybės augimas veda religinius vadus prie desperacijos. Jie pradeda ne tik nerimauti, bet ir burnotis, keikti tuos, kurie netiki. Šiomis dienomis net keli katalikų kunigai išvadino velnias tuos, kurie netiki. Aplamai, dvasiškiečiai, norėdami atremti bedievius, nebando įrodyti, kad tie bedieviai klysta, o ima šmeižti, visai pravardžiuoti, velnio tarnais vadinti. Vienas suriko, kad bedievybės skleidėjai yra buariausios žmogžudžiai, nes jie žudė žmonių sielas.

Bet kur gi tos sielos yra? Kunigai aiškina, kad žmogus protas yra siela. Bet kas atsitinka su ta siela, kada žmogus pradeda nušnekti? O šiandien protinių ligonių labai daug ir vis auga. Ir ne koks velnias tą protą sumaišo, o esamos gyvenimo sąlygos, visoki trūkumai ir neramumai. Tas rodo, kad ta taip vadinama siela suserga kaip tik tuomet, kada žmogus kūnas pradeda turėti kokius nors trūkumus. Ji nėra nepriklausoma nuo kūno. Neveikia smegenys, nebegali veikti ir "siela". Užtenka įleisti į nugarkaulį truputį tam tikro skysčio ir žmogaus jausmai apleidžia jį.

Dabar paimkime klausimą apie pragarą ir dangų. Kur gi jie yra? Pagal kunigus dangus turi būti kur nors aukščiau. Tuo tarpu mokslas sako, kad pasauliui nėra galo. Jis suranda žvaigždes, kurių šviesa atkeliauja pas mus per 500,000,000 metų. O šviesa keliauja 186,000 mylių per sekundą. Taigi, jei siela ir būtų tokia greita, kaip šviesa, tai jai imtų 500,000,000 metų iki ji dalėtųsi iki tos žvaigždės. Dangus, taigi, ir tenai negali būti, nes tai dar ne kraštas ar galas pasaulio. Tas pats ir su pragaru.

Mokslas taipgi prirodo, kad žmogus yra išsivystęs iš kitų gyvūnų. Šiandien jau nėra rimtų mokslininkų, kurie prieštarautų evoliucijos buvimui.

Biblija sako, kad žemė jau buvo sutverta, kada buvo atskirta diena nuo nakties. Mokslas rodo, kad žemė yra dalis saulės. Žemės negalėjo būti pirmą saulės. Tad naktis ir diena atsirado tuo pat kartu, kada žemė atsirado. Kita, žemė pirmą buvo kaip ir saulė ir šviesa buvo visur. Žuvis, paukščiai ir kiti gyvuliai, pagal bibliją, buvo paskui sutverti, bet mokslas rodo, kad žmogus yra vėlesnis, kad jis išsivystė iš kitų.

Bedieviai netiki už tai, kad jie mato iš mokslo, jog visos religijos yra tikrai padavimai, tikro mokslo neišlaikę įsivaizdavimai. Negalėjimas atsakyti į klausimą, iš ko atsirado medžiaga, iš kurios visas pasaulis sudarytas, dar nėra pamatas, jog yra koks tai dievas. Seniau žmogus mažai ką žinojo, o šiandien labai daug žino. Nežinomi dalykai išaiškunami. Žmogus surado net mažiausias dalytes tos medžiagos, kuri sudaro pasaulį. Už milijonų metų gal bus išaiškinti tokie dalykai, kurie šiandien niekam nesisapnuoja.

Žmogus tik tuomet gali būti sveiko senso žmogus, kada jis be baimės žiūri į gyvenimą, į gamtą ir nebijo ieškoti dar nesuprantamų dalykų. Tik toks žmogus gali skaitytis laisvas. Kam nevalia abejojti padavimais, pasakomis, kurių niekas negali patikrinti, tas negali būti laisvas žmogus.

Mūsų Akimis Žiūrint

Pelningas Biznis

Aną dieną Toronte buvo labai įdomus įvykis. Tas įvykis, ar nori kas, ar ne, iškėlė viršun, jog Kanados teisingumas turi minkštą širdį tiems, kurie moka apšukoti žmones didelėmis sumomis.

Teisėjas James Parker apylinkės kriminaliniame teisme nubaudė \$10,000 pabaudos tūlą maklerį, Harry Don Miller, susirinkusį iš žmonių \$200,000. Jis daugelį kanadiečių apšukojo pardavinėdamas vertės neturinčius šėrus.

Kadangi jis yra Fresno Mines Limited viceprezidentas ir jo sveikata esanti nekokia, teismas nesuntė jo į kalėjimą. Jis užsimokėjo \$10,000 pabaudos ir dabar sau pūks kaip nupenėta kiaulė, gyvendamas iš \$190,000, kuriuos susirinko iš visuomenės. Teismas nepriteisė jam, kad jis turi atlyginti žmonėms.

Taigi, jam labai nusisekė. Apšukojo žmones ant \$200,000, o tas viskas jam kainavo tik \$10,000. Gryno pelno \$190,000. Daleiskime, kad skelbimai spaudoje, kuriuos jis dėjo žmones vyliodamas pirkti jo šėrus, kainavo dar \$10,000; tačiau ir po to jam liko dar \$180,000.

Ontarijos visuomenė tokiu nuosprendžiu labai nepatenkinta. Ontarijos parlamento narys MacLeod reikalauja, kad Ontarijos prokuroras būtų atnaujintų ir ieškotų tinkamesnės baudmės; kad žiūrėtų, jog visi apšukoti žmonės atgautų savo pinigų.

Dabar pažiūrėkime į kitą medalio pusę.

Dviem dienom vėliau, Port Arthur magistratas nubaudė du Toronto miesto vyrus, Harold Jones ir Donald Hall, po du metus kalėjimo už pavogimą \$4.52 vertės šampū, cigarečių ir kramtomos gumos.

Sie du pavyzdžiai rodo, kad su šios šalies teismu yra kas nors negera.

Bevinas ir Ateitės

Darbiečių parlamento narių išstojimas prieš Beviną užsienio politiką rodo, kad su Bevinio politika yra daug blogiau, negu iš paviršiaus atrodo. Klausimas apima ne tik užsienio politiką, bet ir naminę. Anglijos darbininkai numato didelę žalą socialiam Britanijos progresui.

Britanijos socialistai, kurie nuosirdžiai tiki į socialistines reformas, gerai supranta, kad socialis progresas Europoje ir net visame pasaulyje priklauso nuo SSRS ir kitų pažangių valstybių egzistavimo. O jų egzistacijai daug reikią pažangiųjų jėgų, socialistų, komunistų ir jų simpatikų, vieningas veikimas.

Jeigu Amerikos imperia-lizmas laimėtų ideologiškai ir ekonominiškai, tai konservatyviški elementai sustiprėtų ir pačioj Britanijoje. Rasi per sekantius rinkimus jie vėl sugrįžtų prie galios. Po ano karo darbiečiai buvo paėmę galia, bet Macdonaldas juos išvadė konservatams.

Bevinio politika šiandien stiprina Amerikos imperia-lizmą prieš SSRS ir pažangesnes Europos valstybes. Amerikos kapitalizmo ir Anglijos darbiečių diplomatų veikimas siekia suskaldymo pažangiųjų jėgų Europoje, sumušimo jų rinkimuose ir pastatymo prie galios konservatyviškų elementų.

Be didelio galvojimo galima matyti, kad Bevinas, pa-

ANTANAS VENCLOVA

Mėnesiena

Aukštas žalias topoli, Saugai tu sadyba, O pro baltą obelį Upeliukas žiba.

Kvepia pievoj dobilas, Senas gluosnis svyras Ties upė pro obelį I sidabrą tyrą.

Mėnesiena nuberia Taką aukso smėliu, Naktį rasą sugeria Ragas mėnesėlio.

Bevinas nekeis nusistatymo. Jis toliau, tuo daugiau darbiečių persitikrins, kad Bevinio politika kenkia ir socialiam britų progresui namie.

Laisvas Užsėmimas

Aną dieną buvo iškeltas faktas, kad nėra galimybės pradėti biznį Ontarijos miškuose. Galingos kompanijos kontroliuoja viską. Naujam žmogui nėra jokios progos. Šiomis dienomis iškilo viršun faktas, kad nėra galimybės įsisteigti piene. Pienių kontrolierius neduoda leidimo naujoms pienešmoms, kad nepakenktų jau esančių pienių biuzniui.

Kontrolierius, paklaustas, kaip jis gali žinoti, kad nauja pienešė gali kenkti esamai pienešėi toj srityj, pripažino, kad jis tikrino esamosios kompanijos pelną ir surado, kad jos pelnas žmoniškas. Nauja kompanija pakenktų esamajai.

Tai jums ir laisvas užsėmimas.

Pasirodo, kad dabar didžiosios kompanijos apsaugoja nuo kompeticijos pagalba valdiškų kontrolierių.

Taip tai išlaikomas monopolis. Per susitarimus tarp atskirų kompanijų, per susijungimus, per valdiškus kontrolierius, stambieji kapitalistai laiko uždare duris naujiems užvedimams. Tokiu būdu jie gali išlaikyti aukštas kainas.

Taipgi yra teigiama, kad fabrikantai neparduoda prekių už tai, kad po naujų metų bus nuimti taip vadinami viršpelnio takai. Jie dabar neparduoda, kad nepadarytų viršpelnio, už kurį reiktų mokėti takus. Po naujų metų bus sumažinti ir kiti takai.

ŽARIJOS

Vis daugėjančiais skaičiais, moterys šiame kontinente kenčia nuo diskriminacijos darbo lauke. Nekuriuos buvo paleistos iš darbo, kitoms atsisakė pripažinti išdirbo laiko teises, kitoms atsisakė suteikti užtarnautą paaukštinti, vien tik dėl jų lyties.

Tas dėl daugelio priežasčių yra smerktina. Už vis labiausiai smerktina todėl, kad tas lauzo pamatinius demokratinius principus. Teisė dirbti turi būti apsaugota ne tik vyrams, bet ir moterims. — Toronto Daily Star.

Aną dieną Firuzas, Irano darbo ir propagandos ministeris, papasakojo Teherano spaudos atstovams, kad su-sektas didelis sukilimas prieš Irano valdžią. Pagal Firuzą, suokabininkai, įkvėpti užsieninių interesų, planavo sukelti sukilimą. Visa eilė iraniečių, atsižymėjusių britų šalininkų, su kuriais jie tarėsi sukilimo reikalais, buvo suimta. Suokabininkai siekė atplėšti Išfanano ir kitas pietines Irano provincijas. — Moscow News.

Septyniolika šimtų geltonplaukių lenkiškų arizonų pribuvo į Kanadą su linksmais veidais ir viltimi įsikurti Kanadoje. Karališkosios policijos nariai atsargiai patikrino pirštų nuotraukas, kadangi pasklido gandai, jog į jų tarpą įsispraudė vienas demokratas. — Mel Colby, Canadian Tribune.

ARKLIŲ LAISVI NUO TARNYBOS

OTTAWA. — Apsigyrimo ministeris pranešė, kad arkliai armijai gali būti reikalingi tik dėl parodos ir jis nepasirengęs turėti armijoje arklius vien tik dėl parodos. Vadinaisi, arkliai bus laisvi nuo kariškos tarnybos. Jie laimingesni už vyrus.

Pastabos

Veto priešai aptilo. Britai ir amerikiečiai išstojo prieš jo panaikinimą. Kas už tokį pasikeitimą atsakomingas?

Francijos rinkimai.

Byrnes ir Bevinas apsižiūrėjo, kad gali situacija pasikeisti ir ne visuomet tarnauti jiems.

Francija ir Kinija gali ne visur palaikyti britus ir amerikiečius.

Iki šiol Jungtinės Tautos gvideno daugiausiai Europos reikatus. Aišku, kitų kontinentų tautos mažiau jais susiinteresavusios.

Kada iškils kitų kontinentų reikalai, tai britų ir amerikiečių valdomi kraštai bus visai kitoj padėtyj.

Ne vieną kartą jie balsuos prieš britus ir amerikiečius. Tuomet veto teisę naudos ir britai ir amerikiečiai.

Labai apgailėtina, bet demokratiniai kraštai jau užmiršo, kad karas buvo iš priešasties fašistų įsigalėjimo.

Visoki fašistapalaikiai šiandien dirba su viršlaidiu.

Jiems valia nuodyti visuomenę fašistiniais nuodais.

Katalikų dvasiškiečiai mokina mylėti artimą, bet ką jie dabar daro?

Jų spauda pilna šmeižtų ir melų prieš laudį, kuri nori žmoniškesnio gyvenimo.

Daugely Europos kraštų katalikų dvasiškiečiai yra reakcijos ir fašizmo priešakyje.

Lenkijoje nuteisė kunigą, kuris vadovavo teroristų grupei.

Kada fabrikantai kelia kainas ant prekių, tai Trumano valdžia tyli. Tada ji negali nieko daryti.

Bet kiek jėgų pas ją atsirado, kada mainierų unija pasijudino?

Jungtinių Valstijų darbininkai įsitikins, kad jau laikas turėti savo darbininkų partiją.

Skirtumas tarp republikonų ir demokratų baigia garuoti.

Jeigu Kanados valdžia užsimanys naudoti lenkus streikams lauzyti, tai lenkų vardas Kanadoje, ypač tarp darbininkų, labai nupuls.

Sakoma, kad karališka policija planavus siusti iš Anglijos atsiųstus lenkus į Norandą skebauti.

Reakcionieriai ne kartą išnaudojo ateivius savo purviniams darbams atlikti.

Ateiviams reiktų nesiduoti, nežiūrint to, kad kartais yra sunku gyventi.

Ateiviai gali pagerinti būvį sau ir kitiems eidami kartu su organizuotais darbininkais.

Ateiviai niekad negali padėti reakcijai. Jeigu Kanadoj ar Amerikoje įsigalėtų fašistuojanti elementai, tai ateiviai, kaip ir žydai, turėtų smarkiai kentėti.

Jie būtų vaikomi iš darbų ir persekiojami visai kitaip. Ateiviams reikia rimtai susirūpinti kova ir prieš savus reakcionierius, nes jie padeda tiems, kurie daugiausiai ateivių neapkenčia.

Nekęsdami progreso, ateiviai reakcionieriai traukia nelaimę ant visų ateivių. J. Y.

Ką Kiti Rašo ar Sako

Francūzija ir Pasaulis

Francūzijos socialistai nutarė aptarti komunistų siūlymą sudaryti kairiųjų vyriausybę. Tas nutarimas nėra galutinis, bet sutikimas duotas principiniai. Kas dar svarbiau, socialistai esminiai sutinka, kad komunistai tai vyriausybei vadovaus.

Sis socialistų nutarimas yra didelis laimėjimas Francūzijos darbo žmonėms. Jis buvo padarytas vienbalsiai, nors nėra abejonės, kad dešinesis jų sparnas tą nelabai norėjo. Bet matyti, kad jie pergerai žino, už ką stovja eiliniai jų nariai, ir bijo prieštintis jų valiai.

Komunistų Partijos sekretoriaus Duclos laiške socialistams buvo nurodyta, kad šios dvi darbininkškos partijos, susivienijusios vyriausybėje gali kontroliuoti parlamento narių daugumą. Pasirodo, kad komunistams turint 180 deputatų ir socialistams turint 101, kairysis blokas dar gali tikėtis apie 60 garantuotų ekstra balsų — iš kolonijų deputatų ir kai kurių taip vadinamų nepriklausomų rezistancijos grupių, kurių dalis pritaria komunistams, dalis socialistams. Parlamentas turi 618 narių, o kairiųjų blokas, jau neskaitytant radikal-socialistų, su kuriais irgi galima susitarti ant minimalios programos, turės apie 340 balsų — aiškiai daugumą.

Tad, po Muncheno, karo, Vichy, išlaisvinimo ir visos eilės įvykių audringame dešimtmetyje, Francūzija dabar gali vėl grįžti prie liaudies fronto vyriausybės. Pirmoji liaudies fronto vyriausybė — tada buvo persilpnė, kad atsilauktyti. Tai buvo todėl, kad jos nugaraukai sudarė socialistai, kurie patys nebuvo tikri dėl savo nusistatymų. Kas kita dabar. Ne vien, kad komunistai sudarys tos vyriausybės nugaraukai ir jai vadovaus — jei ji susidarys, — bet ir kitos grupės, matyti, nemažai pasimokino — nors to negalima pasakyti apie kai kuriuos jų vadus — pavyzdžiui patį Blumą.

Ar Herriot'o radikal-socialistai bus įtraukti į vyriausybę, ar ne, iki šiol nežinia. Duclos'o atsikreipime į socialistus nurodoma, kad vien tos dvi partijos, su savo pritarėjais, gali turėti daugumą. Radikal - socialistų nemini. Bet galimybė, kad platforma bus praplaitinta ir jie bus pritraukti. Tada dauguma parlamente būtų tvirta ir užtikrinta. Reakcija būtų visai nusteblta.

Francūzija dabar stovi kryžkelėje. Socialistų nutarimas, jei galutinai patvirtintas, atidarys tai šaliai naują istorijos lapą, kuris gali būti lemiančiu visai Vakarų Europai. Žinoma, klaidinga būtų manyti, kad pati socialistų vadovybė čia gali tarti paskutinį žodį. Lėmiama žodį taria jų eilinių narių spaudimas. Vadovybė padarė dabartinį nutarimą žinodama, kad jei komunistų siūlymas būtų atmestas, ateinančiuose rinkimuose iš socialistų partijos beveik nieko neliktų. Be to, pačioje vadovybėje dabar ten yra nemažai elementų, kurie pogrindiniame judėjime kovoje kartu su komunistais, dabar yra toli bėgę nuo Blumo psichologijos.

Kairiųjų vyriausybei susidarius, reakcija, žinoma, dar neliks visiškai nugalėta. Jų rankose, galų gale, dar randasi galingos organizacijos, didžiulis blokas parlamente, ir pagaliau, jų klasė dar tebevaldo šalį. Bet prie valdžios vairo atsistojusios darbininkškos partijos tą vairą tvirtai laikytų. Reakcija spardysis, darys provokacijas, bet likimo negalės pakeisti.

Kas įvyks per ateinančius kelis mėnesius Francūzijoje, kokia koalicija ten perims galią, turės milžiniškos reikšmės ir įtakos į viso pasaulio padėti. — Vilnia.

AUKOS LIETUVOS ŽMONIŲ PARAMAI

Pastarosiomis dienomis apturėjom stambių aukų dėl Dotnuvos Žemės Ūkio Akademijos. Mūsų gerieji tautiečiai nenulstamai darbuojasi aukų kėlime.

Iš Montrealo gavome per draugą M. Gudą \$100. Jis rašo, kad dar ne paskutinė šimtinė.

Per Toronto Demokratinę Lietuvos Komitetą gavome \$115.00.

Per Liaudies Balsų aukos draugas J. Zigas, Kamilops, B. C. (Kiek?)

Už aukas ir pasidarbavimą tariu širdingą ačiū.

Kaip matot, aukos dėl Žemės Ūkio Akademijos pradėjo plaukti stambiomis sumomis. Ir gauti laišukai iš kolonijų yra pilni entuziazmo. Pasirodo, kad Kanados lietuviai nenori stovėti atskirę nuo šio istorinio Kanados lietuvų žygio — kiekvienas nuoširdus lietuvis nori prisidėti su savo aukais ir parodyti savo meilę tėvynei.

Tas, kuris savo gimtojo krašto negerbia, jo žmonių nemylti, negali būti geras patriotas ir naujojo krašto, naujosios tėvynės. Pas jį nėra tėvyniško jausmų, tėvyniškos meilės. Tą supranta didžiama Kanados lietuvių ir stengiasi parodyti savo meilę gimtajam kraštui, prisidėdami prie bendro Kanados lietuvių veikimo, kad bendrom pastangom suteikti pagalbą gimtajam kraštui.

J. Barčas, KLNK Sekretorius, 230 Dovercourt Rd., Toronto 3, Ont.

Daugiau Aukų Lietuvos Paramai

TORONTO. — Šiomis dienomis Lietuvos žmonių paramai — Dotnuvos Žemės Ūkio Akademijos paramai, — gavome aukų iš sekančių draugų:

P. S. Stukai \$20.00; A. Galinaitis \$10.00; A. Stadalinakas \$25.00 (pildavė per Galinaitį); J. Zykus \$25.00 (pildavė per Žilinską); P. Laurusevičius \$10.00; V. Vitkus \$25.00.

Visiems už aukas ačiū. M. G.

BUCHAREST. — 47 užsienio laikraščių korespondentai paskelbė bendrąjį visų jų pareiškimą, kad rinkimai „įvyko visiškai tvarkingai, ir nebuvo daroma jokio fizinio ar dvasinio spaudimo“ iš valdžios pusės.

Darbininkų, komunistų ir keturių kitų demokratinų partijų sąjunga gavo 4,766-360 balsų, o už dešiniuosius socialdemokratų, liberalus ir visas kitas priešingas dabartinei valdžiai partijas paduota tikrai 1,931,167 balsai, visas jas krūvon sudėjęs.

Pasauliniai pagarsėjęs mokslininkas Albert Einstein, kuris kartu su kitais Jungtinių Valstijų mokslininkais pradėjo apšvietos kampaniją, kad supažindint žmones su tuo, ką reiškia atominė energija ir atombombos.

Renkimės Apvaikščioti Kanados Tautos Gimimą

Rašo J. Yla

Nekartą buvo rašyta spaudoje, kad Kanados parlamentas arba seimas priėmė įstatymą, kuris įveda Kanados pilietybę. Tas įstatymas patvarko taip, kad visi Kanadoj gimę asmenys arba naturalizuoti britų subjektai automatiškai tampa Kanados piliečiais. Taipgi reikia atminti, kad tas įstatymas įsigaliojo pirmą dieną sausio, 1947 metų.

Rasį ne kiekvienas kanadietis pilnai supranta to įstatymo reikšmę. Tuo tarpu tas įstatymas yra nepaprastai didelis svarbos visiems kanadietiams, nesvarbu kuf jie gimę. Ypatinai tiems, kurie jau tapę naturalizuotais britų subjektai arba mano tapę Kanados piliečiais. Tas įstatymas pagimdė Kanados tautą.

Nuo sausio pirmos dienos kiekvienas Kanadoj gimęs asmuo arba naturalizuotas kanadietis galės vadintis kanadiečiu pilna to žodžio

prasmė. Nuo tos dienos bus galima sakyti: „Aš kanadietis“. Ant dokumentų bus galima ir bus rašoma „kanadietis“, kada bus reikalinga pasakyti, kokios tautos esi.

Taipgi, šis įvykis yra labai svarbus ir Kanadai, kaip kraštui, ir kiekvienam jo gyventojui. Tai nepaprastos gimtuvės. Tokių atsitikimų būna labai retai. Ypatinai jos svarbios iš Europos atskelkusiems asmenims. Jis pagelbės sulieti visus Kanadoj gyvenančius tautiečius į vieną Kanados tautą. Jis padės išgyvendinti prikašiojimus: tu toks, tu toks. Visi bus kanadiečiai, vienos tautos piliečiai.

Kanados valdžia rengiasi šį įvykį tinkamai atžymėti. Bet ji ragina ir visus piliečius išskilmingai minėti tą įvykį. Valstybės sekretorius Hon. Paul Martin prisituntė sekantį laišuką: „Dear Mr. Yla, „As you know, the new Canadian Citizenship Act

comes into effect on January 1, 1947. On that day every person born in Canada, or naturalized in Canada, will become officially a Canadian.

„It is not necessary for me to stress the significance of this fact, for I know that you will be just as proud as I am to be able to say, 'I am a Canadian'.

„I feel that you will agree with me that this is a most important event. It is a milestone in Canadian history. Accordingly, January 5th to January 11th, 1947, has been designated 'Canadian Citizenship Week' to give us an opportunity to celebrate this very great occasion.

„Appropriate ceremonies have been planned from coast to coast. I have instructed my staff to keep you informed as to the nature of these ceremonies, and I would like at this time to enlist your support. No one knows better than I the importance of the work that you and your newspaper can do. You can command an audience which can be reached by no other media.

„I would like to see every Canadian participate in this celebration, and I would like every citizen of this country to feel that he or she belongs to our great Canadian family.

Yours sincerely, Paul Martin.

Mano nuomone, ap art bendrą paminėjimą, kuriuose reikia visiems dalyvauti, mes turėtume rengti atskirus, lietuviškus paminėjimus per tą savaitę, paskirtą paminėjimui šio įvyki.

Būtų gerai, kad tokius paminėjimus surengtų įvairios organizacijos bendrai. Likusį dieną, jeigu pasitaikytų, paskirti kokiai nors labdarinagai Kanados organizacijai.

Didelė didžiama Kanados lietuvių manom pasilikti Kanadoje ant visados. Kanada palieka mums antra ir paskutinė tėvynė. Mes turime džiaugtis tuo, ką atlikome dėl Kanados išbudavimo. Mes turime džiaugtis jos progresu. Mes turime džiaugtis gimimu Kanados tautos.

Tiesa, mes, kaip ir daugelis kitų Kanados gyventojų, turime pergyventi daug visokių sunkumų, visokių nedecklių, neteisibių. Daugeis numos su ranka ir pasakys: O ką maņ duos ta pilietybė? Taip, tačiau, žiūrėti į tokį dalyką negalima. Visi negerumai, kokių yra, pasilikis ir šiam įstatymui įsigalėjus. Bet jis duoda įrankį,

Skaitykit Šviesos Nr. 3

Jonas Kaškaitis

Labai geras išėjo „Šviesos“ trečias numeris. Skaitykite jį būtinai, skaitykite iš lengvo, susitelkę, atidžiai. Daug ko iš jo galėsite išmokti. Geros ir gerai sutvarkytos turi jis medžiagos. Tai nuopelnas redaktorių ir bendradarbių.

Paėmęs, peržiūrėjau tūrinį ir pat pirmąjį išsirkau skaityti Dr. A. Petrikos straipsnį: „Širdis ir Kraujo Apytaka“. Mat, čia atrodo pažįstama sritis, tai man ir parūpo patikrinti. Ir aš jums atvirai pasakau: puikus referatas! Trumpai, sklandžiai ir aiškiai parašytas. Kiek čia jūs visi rasite pamatinių žinių iš fiziologijos, iš tos didžiai įdomios, romantiškos žmogaus organizmo reiškinų srities.

Kas ypač žymėtina, tai brandi, graži lietuviška kalba ištais per visą straipsnį. Su moksliniais straipsniais didžiausias keblumas ir yra terminologijos srity, mokslinių ir techniško žodžių srity. O čia kaip tik ir parodė Dr. Petrika daug rūpestingumo ir kruopštumo, paaukojo daug savo brangaus laiko, kol sumedžiojo atitinkamus mokslinius terminus ir tiksliai juos sudėstė.

Tai ir yra viena būdinga Dr. Petrikai savybė — jo nuolatinis žengimas pirmyn, besitobulinimas. Jis ne vegetuoja, ne kiurkso ant vietos, — jis žengia pirmyn. Jis labai kruopščiai apdirba, nudašo, nudašina savo rašinius, kad tau malonu paskui ir skaityti ir perskaityti ir vėl skaityti — ir pasimokyti.

Šitą straipsnį nuosirdžiai patariu visiems atidžiai išskaityt, pastudijuot ir įsidėti galvon. Bet čia labai tiršta, brandi medžiaga. Vien tik skubiai kartą perskaitysi — mažai ką tužkludysi. Čia reikia skaityti iš lengvėlio, stabtelėt, pamastyt ir vėl skaityt. Bent kelis kartus reikia perskaityti, kad gerai susiorientavus tirštai ir gausiai sukrautų žinių krūvelę.

Nors tai yra mokslinis straipsnis specialiai iš medicinos, bet jis taip gražiai, trumpai ir sklandžiai parašytas, kad juo galima grožėtis, kaip ir grožio ir meno kūrinii. Galima pasimokyti daug žinių iš fiziologijos, taipgi ir kalbos dalyku, gražių žodžių, terminų, jų taiklios konstrukcijos. Straipsnis parašytas tikrai lietuviškai, ne žargoniskai, — taip, kaip parašytų mūsų Lietuvos igudė rašytojai.

Pareiškiau autoriui padėką ir padėką už tokį vertingą įnašą mūsų kuklian žinijos lobynėlin.

Su pasitenkinimo ir užgrymo jausmu perskaiciau abu (Nukelta ant 6 puslp.)

Su kuriuo galima atsiekti daug gera. Jis stiprina Kanados nepriklausomybę, jis padeda pamatus Kanados tautai.

Kanados progresas susideda iš tokių reformų, kokias ji yra įvedusi ir rengiasi įvesti. Kas negali įvertinti tų reformų, tas negalės įvertinti ir didesnių pasukimų. Norint patekti į rojų, reikia praieiti ju vartus.

Kanados pilietybės įvedimas yra didelė reforma Kanados istorijoj. Kaip tokią, turime tinkamai pasitikti. Ypatinai mes, ateiviai. Ši reforma turi priešų, bet lai nebūna jų nei vieno tarp pažangių ateivių.

Saugokit Sveikata

Rašo Dr. J. F. Borisas

Akių Astigmatizmas

Yra daug knygų parašytų apie akių astigmatizmą. Skaitytojai gali skaityti knygoje raštą apie astigmatizmą ir perskaityt rašinį vargiai supras, apie ką jie skaitė. Kuo daugiau skaitys, tuo mažiau gali suprasti, jeigu tinkamai nėra išaiškinta.

Sakysime, kad dioptrinė akių sistema yra asimetriška ir tokia asimetrija vadinama astigmatizmu. Kitaip galime išsireikšti, kad viename meridiane akies raižius yra trumpesnis, o kitame ilgesnis. Vistiek negali būti dėl skaitytojų suprantama. Kitaip pasakius, akys, kurios buvo užgautos aštrių karščių, šalčių, jaunų vaikų ir mergaičių, praranda fokusa, pasidaro ne lygus, ne reguliaris fokusas ant kornijos ir dėl tokios priežasties negali ligonis atskirti spalvų, ypatinai raudonos spalvos, galva ligoniu pradeda skaudėti, nervai sukrinka, suslieja regėjimas, ligonis negali atskirti raidės ir beskaitant ligoniu raidės maišosi.

Aišku, toks ligonis yra pavojingas automobilių kerauoti. Nors astigmatizmas nėra jokia liga, tačiau nėra juokai. Oftalmologai, specialistai, turi labai daug būdų su astigmatizmais ligoniais, nes refrakcija ne visada pasekminga, ypatinai pabuvusiam žmonei nutaikyti. Gali būti fokusus kur nors nuo vieno iki 180 laipsnių ir jeigu ligonis turės nors mažą kokią organišką ligą, tai fokusas zigzaguoja ir nervuoja optiškus nervus ir dėl to refrakcija nebūna pasekminga. Reikalinga du arba tris kartus peregzaminuoti tokį ir tik tada galutinas nusprendis padaryti, koki akiniai jam yra reikalingi.

Mat, saulės spinduliai bėga 186,000 mylių į sekundą per orą, o per optišką stiklą tik 125,000 mylių per sekundą. Taipgi, akys, kurios be fokuso, kaip kad astigmatiškos akys, tokia nelygybė nervuoja.

Ivairūs optiški stiklai turi biskutį skirtingą indeksą, todėl irgi tankiai refrakcija ant akių nebūna pasekminga. Yra taipgi ir daugiau priežasčių, kaip tai lytiškos ligos, cukrinė liga ir t.t.

Gerai pirmą refrakcijos ligoniu pavartoti homeopatiškai sutaisytas gyduoles Gelsemium arba Phosostigma po keletą lašų į dieną, tai tada akių, kurios yra astigmatiškos, maž daug susitvarko fokusas ir yra lengviau refrakciją ant jų padaryti, pritaikyti stiklai.

Atrodo, kad dėl pabuvusių žmonių dubeltavi stiklai yra geriausiai pagaminti šie: Nokrome, Panoptik, Univis, Ulfex. Yra ir daugiau. Daugiausiai vartojama Kryptok, nes tai yra prienamiasia kaina didžiūmai žmonių. Per visą karo laikotarpį nebuvo galima gauti kitokių, apart Kryptok. O kad ir buvo galima gauti, tai turėdavo ligonis ilgai laukti, todėl nebuvo galima užganėdinti ligonius.

Motinos, kurios augina vaikus, visados turi prižiūrėti, kai vaikai serga vaikiškėmis ligomis, kaip tai, šalčiais, measles, karščiais, kad jie būtų tamsumoje, nesuiderdyt su saulės spinduliais, sniegu arba kitokiais blizgančiais daiktai, nes visoki blizganti daiktai gelbsti pagaminti ant akių astigmatizmą.

MONTREALO ŽINIOS

Apie Petronytės Vestuves

Lapkričio 16 d. apsidėdė Helen Petronytė su B. Simonėliu. Helen yra dukterė progresyvių tėvų J. Petronių ir Broniaus Petronio sesuo.

Vedybos įvyko Central United bažnyčioje, Rosemonte. Pasidžiūrėti šilubo, susirinko nemažas būrys lietuvių. Atvykę jaunieji su palydovų būriu sužavėjo atsilankiusiuosius. Tai buvo gražus būrys jaunomenės. Visi buvo gražiai pasipuošę. Ypač patiko jaunoji su savo pomergių būriu.

Jaunoji, pasipuošusi balta suknele ir vėlonu, atrodė labai gražiai; taipgi ir pomergės, su geltonomis ilgomis sunknelėmis, žaliomis ilgomis pirštinėmis ir žaliais galvų papuošalais, sudarė labai gražų ir jėonių vaizdą. Vyriausia pomergė buvo Kristina Simonėlis. Ji buvo apsirngusi su žalia ilga suknele, geltonomis pirštinėmis ir geltonu vėlonu ant galvos. Pomergėmis buvo jaunosios sesuo Petronytė, Nelie Kiekaitė ir Elvyra Tamošūnaitė. Pabroliais: Simonėlis (jaunojo brolis), Janušis B. Zemaitis ir B. Petronis.

Šliubą davė su visomis protestonų bažnyčios ceremonijomis tos bažnyčios kunigas. Po šliubo ceremonijų Janė ir Berta Juraitytės labai gražiai sudainavo "O Promise Me". Pasibaigus visoms apeigoms, jaunieji su savo palydovų būriu nuvažavo trauktis paveikslų, o svečiai į lietuvių klubą pasirošti sutikt jaunųjų, kur,

jiems atvykus, įvyko puikus vestuvių balius.

Bandė Apvogti Vytauto Klubią

Lapkr. 16 d. naktį vagys išmūšė Vytauto klubo langą ties ten kabojusiu laikrodžiu ir bandė įsibrauti į vidų, bet dėl nežinomų priežasčių, jiems nepavyko.

Klubas yra buvęs apvogtas kokius keturius kartus ir jau kelintą kartą yra bandoma įsibrauti, jei ne per langą, tai per užpakalines salės duris. Vagims dabar yra kebliau įsibrauti, nes viduje kas naktį miega klubo dženitorius.

Susižeidė A. Smitas

Lapkričio 16 d. naktį, Vytauto klubo patarnautojas A. Smitas, užbaigęs darbą klube su savo šeima dar norėjo užėiti pasisvečiuoti pas savo draugus. Belipant laiptais, kaip-tai virto ir smarkiai susižeidė galvą. Teks keltą dienų pagulėti lovoje.

Sudėgė Bažnyčia

Lapkr. 13 d. naktį užsidegė Knox ir Crescent Presbyterian bažnyčia. Nuostolio padaryta apie \$1,000,000.

Pirmiausiai gaisrą suodė netolima bažnyčios gyvenusių žmonių šuo. Jis savo šeiminei tol nedavė ramybės, kol ši neiškentusi išėjo į lauką paskui savo vadovą. Šuo ją nuvedė prie bažnyčios, iš kurios jau ugnis pradėjo piltis. Truko 6 valandos laiko, kol gaisras buvo užgesintas.

Sudėgė viskas viduje ir paliko tik plikos sienos. Gaisro priežastis dar neįtirta.

Ši bažnyčia buvo gražiai įrengta ir gausiai protestonų lankome. Ji buvo pastatyta 1878 metais, įdomaus Gotų stiliaus.

Daug Nelaimių Miesto Gatvėse

Montrealo miesto policija rodo nemažą rūpesio dėl sumažinimo nelaimių miesto gatvėse. Vien tik per užpraeitose savaitėse pabaigta tapo užmušti 4 žmonės ir 14 sužeista. Ir kas kartas nelaimių skaičius didėja Montreale.

Sulig paduodamos statistikos, žinis metais iki lapkričio 1 dienos, Montreale įvyko 6,886 nelaimingi įvykiai vien tik gatvėse, t. y. 938 daugiau, negu perėjais metais tuo pačiu laiku.

Policija kaltina automobilių vairuotojus, kad per daug neatsargiai važinėja po miestą ir nesilaiko važiuotės taisyklių. Tuo tikslu miesto policija padarė "medžioklę" lapkr. 19 d. ir už menką nesilaikymą važiuotės taisyklių, daugelis gavo "tikietus". Vieni buvo nubausti pinigėmis pabaudomis, o kitiems suspenduoti ar visai atimti laisniai.

Tačiau abejotina, ar tokie žygiai prašalins nelaimes. Ko miestui labiausiai reikia, tai daugiau tunelių ir požeminių traukinių.

Užmūsė Mergaitė

Lapkr. 16 d. trokas, vairuojamas Hudson, iš Department Veterans Affairs, prispaudė prie sienos 15 metų mergaitę, Helen Chaikovsky ant 10-tos Ave., Lachinėje. Mergaitė su savo sesere ėjo gatve, kada staiga trokas pasisuko į jas. Užmūstosios sesuo spėjo atsokti atgal, bet Helen tapo ant vietos užmušta.

Vairuotojas areštuotas ir kaltinamas žmogžudystėje.

Išgelbėjo "Blue Baby" Iš Mirties Nasrų

Lapkr. 18 d. Childrens Memorial ligoninė, Montreale, dr. Dudley Ross padarė nepaprastą operaciją 12 metų mergaitė Shirley Watson iš Ontarijos provincijos. Mergaitės oda buvo palikus tamsiai mėlyna. Toji operacija išgelbėjo mergaitės gyvybę.

Tai jau 8 daktaro Ross tokia padaryta operacija. Mergaitė apsigimė invalidu, taip vadinama "blue baby" (Mėlynas kūdikis). Ji negalėjo ilgai žaisti kaip tik 5 minutes ir šaltam ore negalėjo visai kvėpuoti. Priežastis to viso buvo obstrukcija ties ta vieta, kur kraujas

perbėga iš plaučių į širdį. Ji negaudavo užtektinai deguonies. Tegavo tik 20 nušimčių normalaus kiekio. Dėl stokos deguonies, kraujas darėsi mėlynas ir kūdikis nuo pat gimimo buvo mėlsvas.

Mergaitėi augant, kas kartą darėsi blogiau, ėjo mėlynyn. Prieš pat operaciją, jos oda buvo palikus tamsiai mėlyna. Tokie kūdikiai, paprastai, tegvena iki 12 metų amžiaus. Bet Shirley sulaukė 12 metų ir tikimasi, kad bus sveika ir normali. Jos kūno spalva, padarius operaciją, atgavo normalią spalvą.

McGill Universitetas Aprūpins Darbu Savo Mokinius

Dr. Cyril James, McGill universiteto principalas, pranešė, kad universitetas įsteigė darbų biurą universiteto mokiniams. Bus aprūpinami darbu baigę universitetą studentai ir duodamas darbas tiems studentams, ypač veteranams, kurie neišgali išgaunamų mokslui lėšų iš valdžios ar tėvų pragyvinti. Tokiems mokiniams bus suteiktas atitinkamas darbas.

Taipgi studentams, norintiems dirbti vasaros atostogų laiku, bus parenkami darbai atitinkami jų profesijai.

Tokie darbo biurai bus steigiami po visą Kanadą per McGill universitetą baigusius asmenų sudarytus komitetus ir draugijas. Taip gi bus aprūpinami ir civiliai baigę McGill universitetą, geresniais ir tinkamesniais darbais.

Yra numatyta, kad McGill universitete baigę mokslą asmenys valdžios lėšomis, bus laikomi Kanadoje, dėl tautos gerovės.

Perspėja Neparduoti Perpigiai Namus

Miestas perspėja gyventojus, kad neparduotų perpigiai savo namų ant Sherbrook St.

Yra, matyt, atsiradęs spekuliantas, kuris supirkinėja namus ant Sherbrook St. už pigią kainą. Buk tai gyven-

Tarybų Lietuvos Provincija Šiandien

L. Sklierytė

Karštai myli savo tėvynę tarybinis žmogus — lietuvis. Jis ją nori matyti naujai atstatytą, laimingą, tikrą savo rytojaus dieną. Valstietis atstato savo trobą, darbininkas montuoja sugadintą mašiną, mokytojas drauge su mokiniais veža iš miško statybinių medžiagų mokyklai, muziejų darbuotojai vėl pastato į vietas brangius eksponatus, kuriuos jie buvo paslėpę nuo vokiečių. Lietuvos darbo žmonės su visa siela įsijungė į tėvynės atstatymą.

Kaip dabar atrodo Tarybų Lietuvos provincijos gyvenimas? Kaimų, miestelių, apskričių miestų?

Pervaziuokime per Lietuvos kaimus, miestelius, per peičią anksčiau labiausiai atsilikusią, Lietuvos dalį. Kaip praleido savo poilsio laiką kaimo, miestelio gyventojas?

tojai esą gaudinami, kad valdžia ketina atimti ir sutalpinti benamius. Iš tikrųjų, miestas planuoja praplauti tą gatvę nuo Amherst ligi Bluery, bet kol tas darbas bus pradėtas, praeis dar keli metai. Tas asmuo, kuris supirkinėja namus, tikisi pasidaryti didelius pelnus iš valdžios. Tačiau, valdžia nežada mokėti aukštų kainų ir bus mokama sulig valdžios atstovų nustatytos to namo vertės. Todėl nepataria skubintis pardavinėti perpigiai.

Miesto valdžia turi planą pirmiausiai praplauti Sherbrook St., nes ties Amherst ir Bluery yra per siaura ir vingiuota. Ištiesinus bus padarytas geras kelias automobiliams ir busams. Taip gi tas kelias susijungs su planuojamu praveisti per University St. taip vadinamą "greitakeliu" iki uosto.

Jis ėjo į smulkę ir tai buvo pagrindu visų blygybių, užliejusių provinciją. Dabar vaizdžiai visiškai pasikeitė. Pradėsime nuo to, kad mažžemiai ir bežemiai valstiečiai, buvusieji kūniečiai, iš tarybų valdžios gavo žemę, gyvulius, žemės ūkių inventorių. Jiems duota galimybė naudotis MTS (Mašinų-traktorių stočių) ir MANP (Mašinų-arklių nuomojimo punktu) pagalba žemės apdirbime.

Sie, anksčiau buvusi be-tėisės žmonės, gavo nematytas galimybes mokytis ir tobulėti. Provincija apsidengė pradžios mokyklų, klubų, skaityklų, kultūros namų, bibliotekų, kino-teatrų ir ra-

dijo taškų tinklu. Kiekvienas apskrities miestas turi savo laikraštį, smulkiai nušviečiantį apskrities gyvenimą.

Greitais tempais eina provincijos elektrifikacija. Pav. Užpaliuose, neseniai paleistos darban elektros stotys, kurios duoda šiems rajonams šviesą, o taip pat galimybę dirbti atstatybosioms vietoms. Sioo laiku karštas darbas verda naujų elektrinių statybose — Anykščiūose, Skuode, Utenoje ir Vilkaviškyje. Artimiausioje ateityje pradės dirbti širvintų elektros stotis, Ukmergės apskrityje. 1950 m. Lietuvoje nebus nei vieno valsčiaus, nei vieno kaimo, kuris neturėtų elektros. Liaudis, ištišus šimtmečius sėdėjusi prie balanų ir rūkstančių žibalinų lemputių — gaus elektros šviesą.

Lietuvoje jau dirba 2,313 klubų-skaityklų ir jų skaičius be pertraukos auga. (Nukelta ant 6 pusl.)

Jei Jums Reikalingas Elektrinis Darbas, Saukite
Virball Electric, Reg'd
 Lietuvis Elektros Kontraktorius
 Darbas Garantuojamas — Greitas Patarnavimas
 Visokios rūšies elektros įtaisymas, bei pataisymas
 Laikau pardavimui visokius elektrinius reikmenis
 Savininkas: Stasys Virbalas, Tel. DO. 3655
816 Jean Talon, W. Montreal

J. H. BENOIT
 Graborius - Funeral Director
 Nuliūdimo Valandų — Atsitikime Mirties
 Duoda Geriausį ir prienamiausį Laidotuvių Patarnavimą
 Tel.: AMherst 0694
2102 Fullum St. Montreal
 Netoli Ontario St. E.

ADAMS MACHINE & TOOL WORKS
 Darom Naujus ir Taisom Senus Visokius Namų Reikmenis: Frankius, Skalavimo Mašinas, Pečius, Šaldytuvus, Prosus ir kt.
 Savininkai: J. ADOMONIS ir V. KIELA
 724 MARIN AVE., MONTREAL
 (Netoli St. James ir Atwater kampo)
 Tel.: WI. 1331; Vakarais ir Sekmadieniais YO. 3928

Ambrose Valet Service
 VALOM, PROSINAM IR UZAUDZIAM PRADEGIN-TŪS IR SUPLEŠYTUS DRABUZIUS
 S. Ambrosevičius
 5971 BANNANTYN AVE., VERDUN, QUE.
 Tel.: YOrk 9060

VICTORIA
 CLEANERS & DYERS CO.
 Valome ir dažome vyriškus ir moteriškus drabužius. Pageriname (Drax) reinkautus. Taipgi valome kitus namų reikmenis, kaip: langatieses (curtains), antklodes ir taip toliau, išskiriant atgal. Pagerintas aptarnavimas. Klauskite informacijų.
 Savininkai:
 J. Matulaitis, A. Majauskas ir G. Kriaučiūnas
 Tel. WELLington 4277
2830 ALLARD ST., Wille Emard, MONTREAL

LLD 137 Kuopa Rengia Perstatyti Scenoje Labai Puikiai ir Juokingą 3-jų Veiksmų Komediją
"Pusseserė Salomeja"
 Sekmadienį, Gruodžio (Dec.) 1 Dieną
 Klubo Salėje, 2161 St. Catherine St. E.
 Kviečiame kuoskaitlingiausiai dalyvauti. Gražiai pasijuoksite, linksmai laiką praleisite
 Pradžia 4.30 val. p. p.
 Rengėjai

Tel: Ofiso CH. 5020 Valandos: 2 — 5 p.p., 7 — 9 v.v.
 Namų — AM 9324 Ir sulig susitarimo
Dr. E. Andrukaitis
 LIETUVIS GYDYTOJAS
 Buvęs Kahados Karo Latvyno Chirurgas
 2546 SHERBROOKE EAST — MONTREAL, QUE.
 (Ant Frontenac Kampo)

Tel.: BELairs 2200. Valandos: 4—5 po piet, 7—9 vak.
 Ir sulig susitarimo, išskiriant šeštadienius ir sekmadienius.
Daktaras Rabinovičius
 Chirurgas Specialistas
 Durti savo ilgąją, egzaminuotą ir gyvūnų įvairias ligas. Darau visokias operacijas ir peršvietimus (X - Rays). Vytauto Klubo ir M.L.S. ir D.P.D. nariams pagipinta kaina.
4351 ESPLANADE AVE., MONTREAL, QUE.

Dr. Roman Pniewski
 Daugelį Metų Praktikavęs Didelės Ligoninės ir Klinikos Europoje ir Amerikoje
 Specialistas Venerinių L'gų ir Akuserijos
5537 PARK AVE. Tel. HA. 7823 MONTREAL
 Valandos Nuo 3 iki 9 Val. Po Pietų

Tel. PL. 9659 Gyv. DO. 5947 Advokatas
J. M. Rosenfeldas
 Kalba Lietuviškai
 Atlieku visus teisinių patarnavimus, darau palikimo testamentus, įgaliojimus, morkičius ir kt.
 20 St. James St. E. Kamb. 26 MONTREAL, QUE.

Tel. LA. 4441
Dr. H. Rosenfeld'as
 Oficialus MLSDPD ir DLKVPD Gydytojas
 Kalba Lietuviškai
 Valandos: 2—4 v. p. p., 7—8 v. v. ir susitarus
4539 PARK AVE. Montreal, Que.

Atvira Diens ir Nakti
LIETUVISKA PARTIS
 Vienintelė tos rūšies Montreale Akmeninio Apšildymo Sistema
 Motery Dienos: Antpašienais nuo 2 P. M. iki 12 P. M.
3983 COLONIAL AVE. Tel. PL. 9094

Nusipirkite Sau Namus
 VERDUN, N. D. G., AR MONTREALE
 Parduodame Visokios Rūšies Namus (duplex, 2-jų flatų, 3-jų flatų, 4-rių flatų ir t. t.)
 — Arba —
 Jei norite parduoti savo namus, mes už jus parduosime. Paveskite mums jūsų pardavimo problemas.
 — Mes Taipgi Parduodame —
 Visokios rūšies būtnius, kaip: grosernes su alum, hotelius, restaurantus, saldainių ir cigarų krautuves ir tt.
Verdun Realities Co., Inc.
 4843 Verdun Ave., Verdun. Tel. YOrk 3264
 Victor L. Trudeau, Manager.
 Matykite mūsų atstovą: William Senkus, 785 — 3rd Ave., Verdun. YOrk 0288

Parduodam Namus
 PARŪPINAM UGNIES, VAGYSTĖS, AUTOMOBILIŲ, STIKLO ir t. t. APDRAUDĄ
 PARDUODAM LAISNIUOTUS TAVERNUS, GROSERNES, MESINES, ICE CREAM PARDUOTUVES IR KITUS BIZNIUS
 Naujus 2 Flatų Duplexus — Visi Moderniški
 Naujus 4 Flatų Duplexus — Visi Moderniški
 Taipgi
 Turime Keletą 2, 4, 6 Flatų Namus, Pastatytus 5-10 Metų Atgal
 Rašykite, telefonuokite arba atsilankykite asmeniškai
 Mes esame properčių ekspertai.

REED'S RENTING SERVICE REG'D
 4834 VERDUN AVE., VERDUN
 Tel. YOrk 5558; sekmadieniais ir vakarais po 8.30: YOrk 4449
 Mr. R. Bennett, Manager.

Lietuvių Meno Sąjungos Suvažiavimo Nutarimai Pagerinimui Meno Veiklos

LMS X-tas Suvažiavimas, įvykęs spalio 21-27 d. 1946 m., Chicagoj, išklauses pranešimus ir duotas rekomendacijas dainos, vaidybos veiklų ir delegatų ir po nuodugnių diskusijų priėmė sekamą programą meno veiklos gerinimui.

1. LMS suvažiavimas numatė ir įgalioja Centro Komitetą bendrai susitiprinti meno veiklą Amerikos Lietuvių judėjime:

(a) Stiprinti pačią organizaciją. Atgaivinti neveikiančius LMS vienetus, naujus organizuoti, kur jų nėra. LMS Centras turi pasiūlyti savo organizatorius į kolonijas, kad padėtų gaivinti, organizuoti meno grupes.

(b) LMS suvažiavimas pareiškia Centro Komitetą gerinti meno veiklą kokybiškai — vaidybos, dainos srityje.

(c) Gerinti repertuarą turinį — dainų, veiklų. Reikia įnešti į meno grupės daugiau lavinimosi, paskaitų, diskusijų meno turinio klausimais. Reikalauti laikraščiuose daugiau meno teoretinių straipsnių ir kūrybos kritikos.

2. LMS suvažiavimas nutarė ir įgalioja Centro Komitetą paruošti ir išleisti tinkamą meno rankvedžių. Ypačingai vaidybos ir režisūros klausimais.

3. Suvažiavimas numatė, kad ir ateityje būtų ruošiami meno festivaliai, dailes parodos. Jei ne nacionaliu mastu, tai kelių valstijų arba apskričių meno festivaliai reikia ruošti.

LMS Choro Veikla

Chorvedžių pasitarime rekomenduota ir visų LMS suvažiavimo delegatų užgirta chorų veiklos gerinimui sekami būdai:

1. Visoj Lietuvių Meno Są-

jungoj yra stoka chorvedžių. Būtinai kolonijų chorai negali veikti tik todėl, kad nėra kam juos mokinti. Tad suvažiavimas nutarė:

(a) LMS Centras turi organizuoti chorvedžių lavinimui Vasarines Mokyklas, atostogų laikui. Tokias mokyklas organizuoja ir finansuoja LMS Centras.

(b) Tokios mokyklos gali tęstis 2-3 ar daugiau savaitių laiko. Vadovavimui tokių mokyklų LMS Centras parūpina direktorių. Taip pat kviečiama sveičia mokytojai.

(c) Į tokias mokyklas primami studentai, kurie jau prasilavinę muzikoj. Pirmoj vietoj turi būti rekomenduoti tie, kurie dalyvauja, veikia ar dainuoja choruose.

(d) Tokios mokyklos galima organizuoti apskričių ribose. Viena jų gali būti organizuojama Massachusetts t. s., New York ar Connecticut valstijose, kita Detroito, Chicago ar kitoj apylinkėj ir t. t.

2. Chorai, jų mokytojai turėtų palaikyti pavaduotojus chorvedžius (understudy). Kuomet chorvedė-chorvedis negali dalyvauti, tada pavaduotojas turi užimti chorvedžio vietą.

Jaunimas Choruose

3. Choruose gali ir privalo dalyvauti visi — jauni ir senesni. Bet jaunimas turi būti labiau ir labiau kviečiamas į chorą. Palaikymui jaunimo choruose reikalinga tokia veikla, kuri gali pritraukti ir palaikyti jaunimą, būtent:

(a) Ruošimas įvairių socialių pažmonių, pasilinksminimų (recreation).

(b) Reikia leisti patiems jauniems sumanyti ir vykinti įvairius sumanymus, kurie juos vestų į draugiškus ryšius choro gerovei.

(c) Chorai turi praktikuoti dažnesnius išvažiavimus į kitas kolonijas ir ten duoti programas.

(d) Chorai, jei yra reikalingas, gali turėti ir savo sportą.

4. Choruose reikia auklėti ir palaikyti meno talentai, kaip tai solistes-solistai, duetai, kvartetai ir t. t.

5. Lavinimas naujų talentų reikalauja ir lėšų. Chorai ir kitos organizacijos turi pagelbėti naujiems talentams lavintis. Kuomet nauji talentai kviečiami pildyti pro-

gramą, dainuoti, jiems reikia kiek galima atlyginti, gelbėti finansiniai, kad jie galėtų toliau tęsti pamokas, imti lekcijas.

6. LMS Centras ir patys chorai gali ir privalo teikti finansinės paramos tokiems nariams, kurie turi talento ir noro lavintis, imti lekcijas meno srityje, kaip tai dainavimo, vaidybos, bet stokuoja finansų.

Chorų Vaidybos

7. Chorų ir kitų meno grupių veikla būna gera, kuomet choras ar dramos grupė turi gerą, veiklią valdybą. Veikli valdyba gali sumažinti daug nereikalingų diskusijų, ginčų choro susirinkime, jei tinkamai veikia. Veikli valdyba gali veikti seka-

mai:

(a) Choro ar avaidintojų grupės valdyba turi laikyti savo posėdžius prieš įvykstantiems choro susirinkimams arba dažniau.

(b) Choro valdyba, sykiu su mokytoju, yra choro autoritetas tarpe susirinkimų. Valdymo tarimus gali pakeisti tik pilnas choro susirinkimas.

(c) Choro valdyba privalo pilnai bendradarbiauti su choro mokytoju. Choro valdyba (taip pat ir kitų grupių valdybos) bendrai su mokytoju aptaria veikimo, dainavimo planus, duoda sumanymus, pateikia chorui veiklos planą.

(d) Choro valdyba privalo pateikia choro susirinkimui. Tuo būdu choro susirinkimas turi konkrečius pasiūlymus, sutapoma daug laiko. Kuomet choro susirinkimas užgirta valdybos siūlomus planus, tada jie reikia vykinti gyveniman.

Teatro-Vaidybos Veikla

1. LMS suvažiavimas pareiškia, kad Lietuvių Liaudies Teatras taip pat vaidina labai svarbų vaidmenį Amerikos Lietuviuose, kaip kad chorai. Todėl valdyba, teatras reikia plėsti ir gerinti. LMS Centro Komitetas turi imtis sekamų priemonių teatro veikloje:

(a) Organizuoti pastovios vaidintojų grupės, kurios nuolatiniav lavintųsi vaidyboje.

(b) Organizuoti vaidybos, režisūros lavinimosi ratelius, mokyklėles. Teikti pagalbą tiems, kurie nori lavintis.

2. Kad dažniau ir daugiau vaidintojai galėtų vaidinti susimokintą veiklą, reikia ruošti vaidinimų turai, maršrutai.

3. LMS Centras, kad gelbėti mažesnių kolonijų vaidintojams, privalo pasiūlyti savo režisierių į tokias kolonijas, kur veikalas mokina. LMS Centro režisierius gali padėti sutvarkyti, duoti patarimus, kaip geriau veiklą mokintis, kaip vado-

vauti vaidybai.

Veiklai, Dainos, Operetės

1. LMS suvažiavime pastebėta, kad vaidintojams reikia daugiau įvairių veiklų, chorams daugiau dainų, operetų.

2. Kad papildyti trūkumus, suvažiavimas įgalioja LMS Centro Komitetą surasti daugiau rašytojų, raginti žinomus rašytojus pagaminti originalių ir vertimų operetų.

3. Ypačingai stoka trumpų, vienvieksmių veiklų. Šiuo reikalu reikia kreiptis į jaunimą. Jauni lietuviai gali veikalus rašyti anglų kalba, kuriems lietuvių kalboj sunku rašyti.

4. Veikalų reikia daugiau iš Amerikos lietuvių ir bendro gyvenimo. Kad išjudinti scenos veikalų rašymą, LMS Centras gali skelbti veikalų užgirta valdybos siūlomus planus, tada jie reikia vykinti gyveniman.

5. LMS Centras turi rūpintis, kad dainų kompozitoriai, operetų ir veikalų rašytojai galėtų gauti bent kiek daugiau atlyginimo už savo darbą.

6. Jaunimas, kuris sunkiau kalba lietuvių kalba, reikia raginti vaidinti anglų kalboje veikalus. Į tokius vaidinimus taip pat ir publika galima kviešti bendra, angliškai kalbant.

Ryšiai su Lietuvos Menininkais

1. LMS suvažiavimas įgalioja Centro Komitetą užmegsti artimesnius ryšius su Lietuvos menininkais — dramaturgais, literatais, kompozitoriais ir dailininkais.

Apsidrauskite Ligoj ir Nelaimėj Stokit į Sėnų ir Dukterų Kanados Lietuvių Savitarpinės Pasaipos Draugiją

Centro Pildomasis Komitetas: J. Barčas, pirm. J. Kevėža, sekr. P. Karpus, išd. 11-A Delaware Ave., Toronto, Ont.

2. Toki ryšiai galima vykinti pasikeičiant meno kūriniams. Mūsų menininkų kūrinių reikia siųsti Lietuvon, o Lietuvos menininkų kūrinius gauti čia.

3. Taip pat kviešti Lietuvos menininkus atvykti Amerikon, į mūsų meno iškilmes, festivalius, koncertus, vaidinimus. Iš mūsų pusės reikia organizuoti meno grupes, kaip kad dainininkų, vaidintojų, dailininkų vykti Lietuvon.

LMS Suvažiavimo Rekomendacijų Komisija

PALESTINOS ARABAI RENGIA SI KOVOTI

JERUZALIMAS. — Nele galė arabų armija iš 40,000 vyrų treniruojasi kovai. Si armija buvo pasidalinus į dvi dalis, bet dabar susijungė. Arabų vadai turėjo pasitarimą Halfoj ir išdirbo planus savo karių.

Vienas iš arabų vadų pareiškė reporteriui, kad arabai tikisi nusikratyti britų imperializmo ir žydu setulity.

Paiėškėjimas

Paiėškau Kazimiero Pauliko, Laužemiu kaimo, Darbėnų valsčiaus, Kretingos apskr. gimusio 1870 metais. Kanados atvyko 1912 metais. Sakoma dirbęs miškuose. Prašau atsisausti pačiam arba jei kas žinote apie jį, prašėsi tikrų žinių ir antrašą, nes turiu jam laisšką nuo jo sūnaus Alfonso. Prašau rašyti šiuo antrašu: S. Šlakaitis, 36 Elm St. E. Suite 3, Sudbury, Ontario.

A. NOVIKOVAS - PRIBOJUS

PATAMSĖMIS

Apysaka iš Carinės Rusijos Laikų

I

Purvina ir skurdi smuklė, kokios paprastai būna neturtinguose kvartaluose. Pajuodūsios lubos. Apraskyti sienų apmušalai kabo skiauteliais. Kur-ne-kur matosi prastos gamybos paveikslai. Viename kampe liūdnai tiksi didelis, senas laikrodis su nulaužtomis rodyklėmis. Prie keleto staliukų sėdi vežikai, smulkūs pirkliai ir darbininkai. Papiūsdami, garsiai sriubčiuoja iš lėkėčių karštą arbatą, geria degtinę ir godžiai naikina prastus užkandžius. Už bufeto, pasirėmęs rankomis, snaudžia krautivinklo padėjėjas, dryžuotais kartono marškiniais ir taukuotu švarku.

Tvanku. Kvepia spingintais svogūnais, sugedusiais valgiais ir degtine. Virš galvų kamuoliai sukasi tabako dūmų debesimis. Kalbasi lėtai, nenoromis, prislėgtais žodžiais. Retkarčiai kas nors stipriai nusikeikia, bet tai ne iš širdies, o taip sau — iš papratimo. Nei minčių, nei troškimų, tarsi viskas jau senai būtų pergalvota, išpasakota ir tūkstantį kartų nuspręsta. Ir gyvenimas atrodo toks beaktis, kaip to laikrodžio su nulaužtom rodyklėmis tikėjimas.

Aš prisėdau prie kampinio staliuko, toliau nuo kitų. Prieš mane stovi pusiau ištuštinta alaus bonka. Taip sėdžiu dvi valandas, užimtas tik vienu rūpesčiu: kur dingt iš to miesto...

Pasilikti daugiau čia negalima. Draugai sumiti. Aš taip pat gerai žinomas policijai, ir ji visur manęs ieško. Išsprūsdamas iš jos, aš jau kėlė savaitių bėgioju po miestą iš vieno jo galo į kitą, kaip užpiudytas žvėris. Mano pasas žuvo; kito gauti negalima. Tikros pastogės neturiu. Kybau tarp žemės ir dangaus. Tiesa, aš turiu keletą senų pažįstamų, pas juos galima buvo kurti laiką pagyventi nepavojingai, bet man pasirodžius, jie pradeda drebėti dėl savo kailio. Kai kurlė nei nepažįsta manęs. Visa tai verčia naktimis glaustis kokiame nors nebaigtame pastate arba po tiltu; retkarčiais praleidžiu naktis, besibastydamas gatvėmis. Jaučiu nuovargį. Beveik kiekviename žmoguje matau šnipą.

Reikia kur nors išvažiuoti, gerai pasilsėti, apsitvarkyti. Bet... mano kišenėje tik šeši rubliai.

O svarbiausia — manė baugina mintis, kad ir sekančią naktį man reikės klajoti

gatvėmis, drebėti nuo šalčio, baugiai dairytis ir bijoti savo šešėlio. O ir mano pinigai greitai baigsis...

Kas tuomet daryt? Mane užvaldo nemalonūs prisilėgimo ir nevilties jausmas. Taip gyventi negalima; tai lygu kaip kabėti ant supuvusios virvės virš praviros bedugnės, rizikuojant kiekvieną minutę nutrūkti ir subyrėti į gabaliukus.

Mano niūrias mintis nutraukė du asmenys, tik ką įėjė į smuklę. Užsisakė pusbutelį degtinės ir kiaušinėnes su dešra, jie atsisėdė už staliuko greta manęs.

Mano nesukaupiamas dėmesys sustoja ties jais. Vienas — kūningas vyras, dvidešimt aštuonerių metų. Aukštesnis negu vidutinio ūgio. Krėsnas, raumeningas. Galva didelė, apskrita, stipriai laikoma ant trumpo kaklo. Tamsūs šurkštūs plaukai suveltai. Plačiame, tįpiškai rusiškame veide, su nedaliai sutaršytais ūsais, matosi sunkaus darbo pėdsakai. Bet pilkos akys žiūri linksmai ir pasitikinčiai. Balsas tvirtas ir sultingas, tarsi jūros drėgmės persunktas.

Jo draugas, atvirksčiai, mažas, liesas žmogelis, kiekviename jo judesyje jaučiamas prisilėgimas. Pirmasis pripila stiklinę degtinės ir, meliiai šypsodamas, pliaukšči draugui per petį:

— Na, brolaus, Grišatokai, praleiskis. Paskutinį kartą geriamė rusišką. Po savaitės linksminsimės — angliškuoju viški.

— Už laimingą kelionę, — sveikina Grišatokas.

Iš tolimesnių jų pašnekesių aš sužinojau, kad abu — jūrininkai ir dirba kūrrikais komerciniame įdarlyvyje. Klausausi toliau.

Dieve mano, jie sekančią dieną plaukia Londoną! O kas, jeigu jų paprašyti, kad mane nuvežtų į Angliją? Minutėi atitraukiu žvilgsnį į šalį, stengdamasis neįduoti savo susijaušinimo.

Rusijoje man, sutriuškintam ir iškančiantam, nėra daugiau darbo. Jeigu tik tie vyrūčiai man padės, išvažiuosiu į užsienį. Pažiūrėsiu, kaip kiti žmonės pasaulyje gyvena, pasilsėsiu...

Vaižduotėje, kaip ukano-toje tulumoje, jau pinasi naujas gyvenimas, dar neištirtas, viliojantis, pilnas įvairenybių.

Kaip juos prašnekonti? Kuo pradėti? "Žiūrėk, nešauk pro šalį, o tai prapuls!" — švystelėjo perspėjanti mintis.

"O, ne! Aš pats jūrininkas ir žinau, kaip su savaisiais kalbėti: mirk, bet juokauk".

— Gal iš laivo, broliukai? — Taip, — atsako man kūningasis Trofimovas, kaip paskui sužinojau.

— Reikia manyti, dyasių vaidmenį išplūdote pragare? — Teisingai pasakyta. O jūs būsite? — Būtybė patyrusi avariją nuo norė-ostinės audros. Pamečiau vaivą ir kompusą. Blaškiaus: gyvenimo jūros

bangose, kur gena vėjas. Atsitiktiniai užklydau į šią prielaukė. Pasilsėsiu truputį ir vėl pradėsiu laviruoti tarp povandeninių uolų, kol visiškai sudušu...

Irgi, reikiška, jūrininkas? — nutraukdamas mane, klausia Grišatokas.

— O ir koks... Išstus septynerius metus išbuvaui laivyne. Visas prasdrėjau. Šimtą metų išgulėsiu žemėje — nesupėsiu.

Trofimovas tiriamai apžvelgia mane. Paskui, lyg tardytojas, pradeda klausinėti, kur plaukiojau, kokias ējau pareigas. Atsakydamas į jo klausinėjimus, aš paleidžiu į darbą visą jūreiviską terminologiją.

— Štai dabar matau, kad ir tu ugnies mates, — pliačiau įspodamasis, galų gale sako jis. — Ir todėl malonėkite prie mūsų stalo: kartu dalyvausime trapeze...

Išgriame po stiklinę degtinės. Matau, kad vyrukai man palankūs. Ilgai negalvodamas, pradėdu juos klausinėti, ar galima jiems keleivius vežioti.

Trofimovas iš karto suprato, prie ko aš vedu pašnekesį.

— Žinoma. Jis atsargiai apsižvalgo aplinkui ir klausia mane jau pakuždomis:

— Sakyk, girdi, nuoširdžiai: reikalas rimtas? — Kilpa, — atsakau aš trumpai.

Trofimavo veidas susijaudina. Rankos neramiai šlidinėja stalu. Jis jau žiūri užjaučiamai. Grišatokas pabala.

— Nori važiuoti patamsėje? — vėl klausia mane Trofimovas.

Aš juo nesuprantu.

— Tai yra, be bilieto. Kur nors į tamsų kampą įlįsti ir važiuoti. Štai, ką tai reiškia. Supratai?

— Supratau.

— Gerai. Aš juntu, kaip per juodą nusiminimo debesį įsiskverbia į mano sielą šviesus vilčių spindulys, nepaprastai mane ūgiugindamas. Aš vos susilaikau nepuolęs jiems ant kaklo.

— O kiek tai kainuoja? — Tai ką iš tavęs paimti? Nupirk vyrukams butelį gerklėplėšos, penkias štuksas silkių užkandžiams ir duok jiems dar trirublinę, jeigu atsisiras, ir reikalas baigtas. Aš tūntą valandą irkluoju prie laivo.

Aš džiaugdamasis sutinku. — Tiktai, kartais, kad Jeršovas nesužinotų, — perspėja Grišatokas.

ravimą: — Mesk, drauguži, apie tai kalbėti. Argi neprigauti tokio asilo? Jis šiandien ulioja, sugrįš į laivą ne anksčiau vienuliktos.

Aš teiraujuosi, kas toks Jeršovas?

— Tai mūsų anglininkas, — paaiškina man Trofimovas, — tikriausias kliautininkas. Trečioji kapitono ausis. Ir kapitonas mūsų — och, pragaištis! Ryklys! Pakliūsi jam — nelauk pasigailėjimo! Praris anafema. Bet tu vis dėlto nesibaimink. Sugebėsimė paslėpti.

Mes kalbėjome dar apie šį, apie tą, ir kūrrikai, paaiškinę man, kaip pasiekti garlaivį, paliko smuklę. O už pusvalandžio ir aš juos pasekiau.

Lauke, nors ir balandžio mėnesį, žvarbus šaltis. Pučia stiprus vėjas. Liūdnai gaudžia telefono vielos. Dangus tamsėja; smulkus ir gero nežadantis jis vis žemiau ir žemiau pakimba virš žemės. Susivėlė debesys, kamoliuodamiesi, smarkiai skrieja į nežiną.

Diena gėsta. Miestas apsi-gaubia pilka ir niūria besiar-tinančios nakties ūkana. Akmeniniai pastatai, lyg kažko bijodami, susitraukia ir spaudžiasi arčiau vienas prie kito. Aplinkui nė dvasios — tuščia ir negyva. Tiktai kur-ne-kur pavieniai miesto sargai, įtraukę į pečius galvas, mieguisti ir nejudėdami stypsoja savo postuose.

Bet aš pilnas energijos.

(Bus daugiau)

Pranešimai

Toronto, Ont.

Susirinkimas

Darbo Progresyvių Partijos Lietuvių Klubui narių susirinkimas įvyks sekmadienį, gruodžio 1-ą dieną, 2 valandą po pietų, lietuvių svetainėje, 160 Claremont St.

Visi nariai ir simpatikai kviečiami dalyvauti, nes bus svarbių reikalų aptarimui, ypatingai miesto rinkimų klausimui. Taipgi bus paskaita ir diskusijos.

Valdyba

Montreal, Que.

Jauni Vakarienė

Montrealo Jaunimo choras praneša, kad šeštadienį, lapkričio 30 d., 9 val. vak., Point St. Charles salėje, 01234 Charlevoix St., įvyks Jaunimo choro rengiama puiki vakarienė.

Bus visokių valgių ir gėrimų. Galėsit linksmai praleisti laiką prie lietuviškos muzikos.

Jūsų skaitlingas atsilankymas parems mūsų meno veikimą, o už tai iš anksto tariam aciū.

Choro Valdyba

Courland, Ont.

Susirinkimas

SDKLSPD 6-tos kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks gruodžio 3 d., antradienio vakare 7.30 val., Courland Memorial Hall.

Visus narius ir nares kviečiame dalyvauti, nes paskutinis susirinkimas šiais metais. Yra daug svarbių reikalų aptarti. Taipgi bus nominacijos į valdybą ateinančioms metams.

Valdyba

CCF Ministeris Ragina Dirbti iš Vien su SSRS

SASKATOON. — "Aš tikiu, jog nei viena kita šalis pasaulyje nėra tokia nuosirdi savo troškimuos taikos, kaip Sovietų Rusija," pareiškė Hon. J. H. Sturdy, Saskatchewan provincijos rekonstrukcijos ministeris.

(Saskatchewan provincijos valdžia sugaro CCF arba socialistai.)

"Prie neapykantos, baimės ir įtarimo jungiamas sąmoningas kurtymas jaunimo, kad karas neišvengiamas", tęsė jis. "Bet jeigu karas ateis, tai jis bus prieš 95 nuosimčių žmonių norus. Jis bus toks pražūtingas, kad net baisu pagalvoti apie tai. Tai bus bakterijų karas — atominis karas. Bus sunaikinta civilizacija ir žmonija".

Jis pastebėjo, kad nekuriu elementai nori suilyti taip vadinamą apsaugojimo karą prieš SSRS, kad neleistų SSRS susitvirtinti. Tokių minčių žmonės esą tokie patys, kaip ir tie, kurie norėjo, kad Ispanijoje laimėtų Frankas, kurie rėmė hitlerinės Vokietijos apsiginklavimą, kurie garbino demokratijos išdavikus Chamberlenus ir kitus.

Sovietų Sąjungą, nurodė jis, netrokšta karo, kadangi ji neturi tokių žmonių, kuriems karas nešytų naudą. Ji numatė karo išlaidas 42 nuosimčiais, padidino apšvietos 50 nuosimčių. Ji siūlo nusiginkluoti, pasisakyti, kur ir kie kas turi armijos. "Mes, kaip paprasti žmonės," sako jis, "turime to paties reikalauti namie".

BERLYNAS. — Koncentracijos kempė nusizūdė Dr. Otto Georg Thierack, buvęs teisingumo ministeriu prie Hitlerio valdžios. Jus buvo britų zonoj ir laukė teismo kaip kariškas kriminalistas.

Šią savaitę atsidariusio Kino teatro (College ir Mammig) septynių savaitių Filmų Festivalio programa susideda iš gražių filmų, kuriuose lošia pasauliniai pagarsėję artistai. Paveiksle, žemutinėje eilėje, dešinėje, matote Harry Bauer, garsų francūzų aktorį, kurs lošia filmoj "Life and loves of Beethoven". Virš jo — žydų aktorius Sholom Aleichan, kurs parašė "Laughter Through Tears," ir kuri rodoma šioj programoj. Kairėje, apačioj — Mickey Rooney, apie kurį nėra reikalo nei kalbėti. Viršuj, kairėje — Galina Vodianskaja, kuri vaidina sovietinėj filmoj "Zoya".

Kas Naujo Toronto Lietuvių Pastogėj

Puikus Vakaras

Pereitą šeštadienį Bangos choras turėjo taip vadinamą meno vakarą. Reikia pripažinti, kad vakaras buvo tikrai įdomus.

Be šokių, dar buvo programos ir kavos su užkandžiais. Programoje dalyvavo visa eilė choristų su dainomis, monologais ir juokais. Visa programa buvo linksma, pritaikyta palinksminimui susirinkusiųjų. Visi dalyviai, kurių buvo pilna salė, buvo patenkinti vakaru.

Kas dar tenka pastebėti, tai tas, kad kaip publikoj, taip ir programos dalyvių tarpe buvo gražus būrys jaunimo.

Torontiečiai mylėtų daugiau tokių vakarų.

Gražios Filmos

Sekmadienį, progresyvių organizacijų švietimo komisija rodė filmas. Šiuo sykiu, reikia pripažinti, filmos buvo labai įdomios.

Viena filma parodė, kaip gyvenimas eina Kanados šiaurėje. Ji apėmė ištisus metus ir parodė įvairias permainas gamtoje ir gyvenime. Filma spalvota, tad vaizdai buvo tikrai gražūs.

Kita filma buvo apie aliejaus šaltinių grėžimą. Taipgi buvo filma, aiškinanti, kaip eina rinkimai Kanadoje.

Vienu žodžiu sakant, filmos buvo apšvietos šaltinis. Visą sužinoti, ką tos filmos parodė, reiktų perskaityti keletą gerų knygų.

Švietimo komisijai reikia atiduoti už tai didelį kreditą.

Rengiasi koncertui

Šiuo tarpu eina prisirengimas metiniam Liaudies Balso koncertui, kuris įvyks gruodžio 8 dieną, Labor Lyceum salėje.

Komitetas, kaip teko patirti iš jo narių, rūpinasi, kad koncertas turėtų ką nors tokio, ko kituose koncertuose nebūna.

Mobilizuojami visi lietuviški menininkai, taipgi ieškoma tautos.

Toronto ir apylinkės lietuviams reikia atminti tą dieną labai įdomios.

Metasi į Vajaus Darbą

Pereitą savaitę penktadienio vakare įvyko Liaudies Balso skaitytojų susirinkimas, kuriame dalyvavo gražus būrys skaitytojų.

Draugai ir draugės apdiskusavo, kaip sekmingiau pravesti vajaus klausimą.

Administratorių draugas K. Kilikevičius išdėstė, kaip svarbu turėti pasekmingą vajų. Jis pažymėjo, kad kai kurios keliamos ant visų reikmenų. Vien tik atspausdinimas šiais metais pakilo arti 150 dolerių.

Nepadėjo ir Apgavystė

Tarybininkai, kurie susideda iš mažų grupelių socialistų ir katalikų, šaukė mitingą, garsindami, kad kalbės ponas R. Skipitis, anais metais užtroškio A. Smetonos režimo garbintojas. Bet ir tas trikskas nepadėjo. Vos apie 100 asmenų susirinko. Nemaža dalis buvo progresyvių, kurie buvo atėję dėl žingeidumo.

Vietoj Skipičio buvo atsiųstas koks tai lietuviškas šturmininkas, kuris naciškai niekino dabartinę Lietuvos vyriausybę ir kurdė lietuivius.

Prakalbų tikslas, kaip pasirodė, buvo sukelti simpatiją pabėgėliams. Buvo daromas atsisaukimas, per kurį tam tikslui buvo sumesta virš poros šimtų dolerių. Bet kvota tarybininkams sukelti Toronto \$3,000.

Palyginkite su A. Bimbos prakalbomis. Tuomet buvo suaukota beveik puse tuo tūkstančio dolerių.

Toronto lietuviavai nelinkę remti pabėgėlius. Ypatingai dėl to, kad jie žino, jog ne turtingesni pabėgėliai, kokie jie nebūtų, negaus. Pašalpa eis Smetonos kavalieriams.

Keli iš biedniokų atvyko iš Vokietijos? Neteko girdėti nei apie vieną. Atvyksta tokie ponai, kaip Skipitis.

Reporteris

SKAITYKITE SVIESOS Nr. 3

(Atkelta nuo 3 pusl.) R. Mizaras straipsniu — apie Liudą Girą ir Džekį Londoną. Platūs, konstruktyvūs kritiški bruožai. Pagilina mūsų pažinimą tvyčių žodžio artistų. R. Mizara beašališkai analizuoja aną sunkią gadynę, kada pradėjo kurti savo dainas įžymius mūsų liaudies dainius Liudas Gira.

Ir jis nuosekliai nušviečia jo poetikos kelią vis į kalną ir į kalną, nuolatines pažangos kelia.

Didi, gaivališka ir veržli Džekio Londono figura irgi

mokytojai arba patys valstiečiai. Pav. Eimučiuose, Šiaulių apskr., Stačiūnų valsčiaus tolimiausiame kampe lyje, randasi pavyzdingas klubas-skaitykla. Ir kas vakaras į mokyklos pastatą, kuriame yra šis klubas, susirenka apylinkės gyventojai. Susidomėjimas gyvu ir spausdintu žodžiu toks didelis, kad nei blogas oras, nei kitos priežastys jų negali sulaukyti. Šiuose gi klubuose-skaityklose dažnai pasirodo iš apskričių centrų lektoriai. Gegužės mėn. į Šiaulių apskrities Aukštelių kaimą buvo numatyta suruošti Šiau-

šamoningai apibrėžta. Tas dinamiškas pažangūnas irgi žengė plačiai, ieškodamas kelio į šviesesnią rytojų. Ir jis paliko mums vertingų kūrinių, iš kurių dar ir dabar yra ko darsižinoti ir yra kuo pasigrožėt.

A. Bimbos "Filosofiški Bruožai apie Lietuvą" suteikia sveikų minčių apie mūsų tėvų šalies galimybes. Ai, kaip pravartu būtų šitą straipsnį perskaityti daugybei mūsų viengėnčių, vis dar tebesamų fašistškai nusistatusių demagogų įtakoj. Bimba savo akim daug ką matė Lietuvoj, daug ką perjautė ir permastė apie jos gyvenimo kelią. Ir jis daiktingai, realiai gvildena stovinčius jos kely klausimus.

"Tiesos ir Istorijos Iškrūpymas" šaiziai pašiepia Smetona apsitępusių "urapatriotų" aspiracijas ir dūsavimus. A. B. patiekia keletą kritikos bruožų apie knygą "Juozas O. Širvydas", suredaguoatą jo sūnaus Vytauto.

Dr. A. Petrika duoda trumpą peržvalgą Antano Venclovos parašytos knygos: "Karo Laukuose". Labai atmintinas ampavidalinimas mūsų narsiųjų kovūnų, guldžiusių savo karštas galvas savo didžiosios tėvynės apgynimui nuo rudųjų fašistinių barbarų.

"Taurių Didvyrių Kūlybė" irgi muša į tą patį tašką. Nurodo toki pačių mūsų didžiosios tėvynės gynėjų heroizimą ir sielos prakiltinę. Tai irgi apibūdinimas didvyrių kovūnų padarytų užrašų Tėvyniškojo karo metu.

"Duktė" — ryškus jaunatės didvyrės Marytės Margytės vaizdelis, pamintas iš "Jaunimo Gretos". Kaip ir Marytė Melnikaitė, ir ši skaisčioji tėviškės laukų gėlė paguldė savo karštą galvytę kovoję su fašistiniais smauglais.

"Deputatai" — taip pat trumputis Jono Marcinkevičiaus vaizdelis iš praūžusio karo laikų.

Yra gražus pluoštelis eilių. Ir jų tarpe rasite keletą puikių kūrinių, kad tik skaityk iš lengvėlio ir gėrkis.

TARYBŲ LIETUVOS PROVINCIJA ŠIANDIEN

(Atkelta nuo 5 pusl.)

mokytojai arba patys valstiečiai. Pav. Eimučiuose, Šiaulių apskr., Stačiūnų valsčiaus tolimiausiame kampe lyje, randasi pavyzdingas klubas-skaitykla. Ir kas vakaras į mokyklos pastatą, kuriame yra šis klubas, susirenka apylinkės gyventojai. Susidomėjimas gyvu ir spausdintu žodžiu toks didelis, kad nei blogas oras, nei kitos priežastys jų negali sulaukyti. Šiuose gi klubuose-skaityklose dažnai pasirodo iš apskričių centrų lektoriai. Gegužės mėn. į Šiaulių apskrities Aukštelių kaimą buvo numatyta suruošti Šiau-

vadovauja pradžios mokyklų Daugumai klubų-skaityklų Muzikos mokyklos kolektyvo koncertas. Koncertas turėjo įvykti pradžios mokyklos patalpose ir keliomis valandomis anksčiau nustatyto laiko į mokyklą susirinko tiek daug žmonių, kad nebuvo vietos net adatai nukristi.

Nepraėina savaitė, kad kaimuose neįvyktų koncertai, pranešimai ir t.t. Niekad dar Lietuvos miesteliuose ir apskričių miestuose nebuvo tokio kultūrinio gyvenimo klestėjimo. Kiekvienoj mokslo įstaigoj, daugumoje imonij ir įstaigų yra susiorganizavę saviveiklos rateliai, kurie pasirodo su koncertais visuose miestuose, o taip pat valsčiuose ir kaimuose. Panevėžio apskrities Pumpėnų miestelyje susiorganizavo dramos ratelis ir sekmingai pastatė K. Binkio pjesę "Atžalynas". Su šiuo veikalu ratelio kolektyvas apkeliauo 14 kaimų. Vien tik Ukmergės apskrityje veikia 12 bibliotekų ir 50 klubų-skaityklų.

Kiekviename apskrityje centre yra po keletą kinoteatru, kultūros namai, bibliotekos, muziejai, fizinės kultūros namai. Nekuriuose miestuose, kaip Šiauliai, Klaipėda, Panevėžys ir Marijampolė randasi dramos teatrai, kurie dažnai gastruliuoja miesteliuose ir kaimuose. Ir sostinių miestai nepamiršta provincijos. Šimet vasarą Rašytojų Sąjungos Kauno skyriaus kolektyvas, kurio sudėtyje buvo rašytojai A. Churginas, V. Reimeris ir kiti, suruošė literatūrinį vakarą Šiauliuose, kuriame jie skaitė savo ir kitų rašytojų kūrinius. Vilniaus lėlių teatras grįžo iš savo turno po provinciją. Jis aplankė Šiaulius, Panevėžį, Anykščius ir daug kitų miestų ir miestelių.

Provincijoje vyksta dideli atstatomieji darbai. Kiekviename apskrityje atstatoma ir dirba dešimtys įvairių imonij ir įstaigų. Miesteliai ir sodybos sutvarkomi. Užplanuojami parkai, skverai, apsinodamos alejos, gėlynai.

Tūkstančiai hektarų užsodinama techniskomis kultūromis, kas sudarys visai naują Lietuvos žemės ūkio šaką.

FRANCOZU — Lapkričio 26-30 Pirmad., Antradienį ir Trečiadienį. "The Baker's Wife", "Kėl. Penkt. ir Šešt.", "Life and Love of Beethoven"
ŽYDŲ — Gruodžio 2-7 Pirmad., Antradienį ir Trečiadienį. "The Dybbuk", "Kėl. Penkt. ir Šešt.", "Laughter Through Tears"
Gruod. 9-14 — American Award Winners
Gruod. 16-21 — Six Russian Hits
Gruod. 23-28 — Childrens Week
Gruod. 30-Sausio 4 — Polish Week
Sausio 6-11 — Ukrainian Week

Sūnų ir Dukterų Draugijos Pirmą Kuopa Rengia

Linksmus Šokius

Su įvairiais Pamarginimais

Šeštadienį, Lapkričio 30 Dieną

Lietuvių Salėj

(160 Claremont St.)

Kviečiame Visus Atsilankyti ir Linksmai Pasišokti Prie Geros Muzikos

Pradžią 8 val. vakaro.

Rengėjai

BULOVA

CATHERINE 17 jewels \$3750

CADET 15 jewels \$3750

GODDESS of TIME 17 jewels \$3750

Mason Credit Jewellers

529 QUEEN ST. W. — Tel. WA. 1493 — TORONTO, Ont.

M. W. Kellermann
ADVOKATAS
371 Bay St., Toronto
Ofiso telef. WA. 5900
Rezidenc. — MO. 1232

M. Dushney
REAL ESTATE
Narys Toronto Real Estate Boardo
Parduodame gyvenamus namus, viešbučius, farmas, bižnius ir kitokias nuosavybes. Parūpiname morgičius.

793 Queen St. W. Toronto, Ont.
Tel. WAverley 1257

RELIABLE FUR CO.
568 Queen St. W., Toronto
Tel.: WA. 9294

Futros, žaketai ir futrų kalnieriak. Visus užsakymus išpildom ant vietos. Perdirbame ir sutaisome. Darbas garantuotas. Prieinamos kainos, kaip valdžios nustatyta.

Speciali atyda klientams iš užmiesčio Atidara Vakarnis

PRINCESS FASHION FURS
Designers and Creator of fine FUR GARMENTS
Rustling and Repair Workmanship Guaranteed MODERN
COLD STORAGE
PLANT ON THE PREMISES
506 QUEEN ST. W. 336 YONGE ST.
AD 8884 KI 3674

J. LUNSKY

AKIŲ SPECIALISTAS

Egzaminuoja akis, lūtrina akių nervus, nuo kurtų parina nervuotumas ir galvos skaudėjimas. Pritaiko akinius.

470 College W., Toronto
Telefonas: RA. 3924

Tel. AD. 1618 šventadieniais: AD. 1618

The Victory Florist

Mūsų Specialybė:

Vestuvių buketai, vainikai, dekoracijos ir gyvos gėlės

Savininkas A. Merker 576 Queen St. W., Toronto

Tel.: WA. 5370

Harry R. Ranks Company

GRABORIUS

Patarnauju mieste ir apylinkėse be ekstra mokesčio, įskaitant Hamilton ir Whitby

Laidotuvis net \$55.00 pigumo

485-457 QUEEN ST. W. TORONTO